

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Član 1.

U Zakonu o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, br. 31/11 i 112/15), u članu 2. stav 1. tačka 1) dodaju se podtač. (11) i (12), koje glase:

„(11) robni derivati su izvedeni finansijski instrumenti koji se odnose na robu, koji moraju biti namireni u novcu, ili izuzetno fizički, ukoliko se njima trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP;

(12) kreditni derivat na osnovu nastupanja statusa neispunjavanja obaveza (engl. *credit default swap*) je vrsta kreditnog derivata kojim se pružalac kreditne zaštite obavezuje da će korisniku te zaštite izmiriti gubitak u slučaju neizmirenja obaveza dužnika ili nekog drugog ugovorenog kreditnog događaja, za šta mu korisnik kreditne zaštite plaća odgovarajuću naknadu;”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a), koja glasi:

„3a) referentna vrednost je svaka stopa, indeks ili brojka dostupna javnosti ili objavljena koja se periodično ili redovno utvrđuje primenom formule na sledeće vrednosti ili na osnovu njih: vrednost jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cena, uključujući i procenjene cene, stvarne ili procenjene kamatne stope ili druge vrednosti ili ankete, s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki finansijski instrument ili vrednost finansijskog instrumenta;”.

Posle tačke 7) dodaju se tač. 7a), 7b) i 7v), koje glase:

„7a) roba je bilo koja roba zamenljive prirode koju je moguće isporučiti, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode i energiju;

7b) spot ugovor za robu je ugovor za isporuku robe kojom se trguje na spot tržištu, a koja se isporučuje odmah nakon što je izvršeno namirenje u novcu, i ugovor o isporuci robe koji nije finansijski instrument, uključujući terminski ugovor koji se namiruje fizički;

7v) spot tržište je tržište robe na kome se roba prodaje za novac i odmah isporučuje nakon što je ugovor namiren u novcu i druga tržišta na kojima se ne trguje finansijskim instrumentima;”.

Posle tačke 22) dodaje se tačka 22a), koja glasi:

„22a) mesto trgovanja je svako regulisano tržište, MTP ili OTC;”.

Posle tačke 37) dodaju se tač. 37a), 37b) i 37v), koje glase:

„37a) značajna distribucija je inicijalna ili sekundarna ponuda hartija od vrednosti koja se razlikuje od uobičajenog trgovanja kako u pogledu iznosa vrednosti ponuđenih hartija od vrednosti tako i u pogledu metode prodaje;

37b) stabilizacija je kupovina ili ponuda za kupovinu hartija od vrednosti ili transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju sprovodi kreditna institucija ili investiciono društvo u kontekstu značajne distribucije tih hartija od vrednosti isključivo za potrebe održavanja tržišne cene tih hartija od vrednosti tokom unapred određenog perioda zbog pritiska na prodaju tih hartija od vrednosti;

37v) program otkupa je trgovanje sopstvenim akcijama javnog akcionarskog društva koje ispunjava uslove za sticanje sopstvenih akcija propisane zakonom kojim

se uređuje poslovanje privrednih društava, u slučaju kada se sticanje vrši na regulisanom tržištu ili MTP, a ne putem ponude za otkup svim akcionarima;”.

Posle tačke 46) dodaje se tačka 46a), koja glasi:

„46a) lice koje profesionalno dogovara ili izvršava transakcije je lice koje se profesionalno bavi primanjem i prenosom naloga za finansijske instrumente ili izvršenjem transakcija finansijskim instrumentima;”.

Član 2.

U članu 73. dodaje se stav 7, koji glasi:

„Odredbe ovog poglavlja (čl. 73 - 94.) primenjuju se i na:

1) spot ugovore za robu, čiji predmet nisu produkti trgovanja na organizovanom tržištu električne energije, prirodnog gasa, nafte i derivata nafte kada transakcija, nalog ili postupak ima, ili će verovatno imati, ili je učinjen u nameri da utiče na cenu ili vrednost finansijskog instrumenta;

2) izvedene ugovore ili izvedene instrumente za prenos kreditnog rizika, kod kojih zaključenje transakcije, ispostavljanje naloga, davanje ponude ili drugi postupci imaju ili je verovatno da će imati uticaj na cenu ili vrednost spot ugovora za robu, u slučaju kada ta cena zavisi od vrednosti finansijskog instrumenta;

3) postupke koji imaju ili je verovatno da će imati uticaj na referentne vrednosti.”

Član 3.

U članu 75. stav 5. menja se i glasi:

„Informacije iz stava 1. ovog člana su informacije o tačno određenim činjenicama ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje se razumno može očekivati da će postojati, ili na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi, kada su dovoljno specifične da omoguće zaključivanje o mogućem uticaju tog niza okolnosti ili događaja na cene finansijskih instrumenata, povezanog izvedenog finansijskog instrumenta ili povezanih spot ugovora za robu.”

Član 4.

Posle člana 78. dodaje se član 78a, koji glasi:

„Član 78a

Sama činjenica da pravno lice poseduje ili je posedovalo insajderske informacije ne podrazumeva da je to lice koristilo te informacije u trgovanju, odnosno da je trgovalo na osnovu insajderskih informacija, ukoliko je to pravno lice uvelo, sprovodilo i održavalo primerene i delotvorne unutrašnje mehanizme i postupke kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija.

Unutrašnji mehanizmi i postupci kojima se sprečava zloupotreba insajderskih informacija su takvi da se njima osigurava da nijedno fizičko lice koje je u ime pravnog lica donelo odluku o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se odnose informacije, niti bilo koje drugo fizičko lice koje je moglo uticati na tu odluku, nije posedovalo insajderske informacije, odnosno da nije podstaklo, dalo preporuku ili na drugi način uticalo na fizičko lice koje je u ime pravnog lica odlučilo o sticanju ili otuđenju finansijskih instrumenata na koje se te informacije odnose.”

Član 5.

U članu 79. stav 4. zapeta i reči: „tokom odgovarajućeg vremena,” brišu se, a posle reči: „objavljuje” dodaju se reči: „i da učini iste dostupnim najmanje pet godina od dana objavljivanja”.

Član 6.

U članu 83. stav 3. posle reči: „predmetnom spisku” dodaju se zapeta i reči: „datum i vreme kada je to lice steklo pristup insajderskim informacijama”.

Član 7.

U članu 84. stav 5. posle tačke 7) dodaju se tač. 7a) i 7b), koje glase:

„7a) zalaganje ili pozajmljivanje finansijskih instrumenata od strane ili u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica povezanog sa tim licem, kako je navedeno u st. 1. i 2. ovog člana;

7b) transakcije koje su izvršila lica koja u okviru svog posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije ili neko drugo lice u ime lica koje obavlja dužnosti rukovodioca ili lica koje je povezano sa tim licem, kako je navedeno u st. 1. i 2. ovog člana, uključujući slučajeve kada se koristi diskreciono pravo;”.

Član 8.

Posle člana 84. dodaju se nazivi čl. 84a i 84b i čl. 84a i 84b, koji glase:

„Period zabrane trgovanja za lice koje obavlja dužnosti rukovodioca

Član 84a

Licu koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca zabranjeno je da vrši transakcije za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, neposredno ili posredno, u vezi sa vlasničkim ili dužničkim hartijama od vrednosti tog izdavaoca, ili drugim finansijskim instrumentima koji su sa njima povezani, tokom perioda od 30 dana pre objave godišnjeg, polugodišnjeg ili kvartalnog finansijskog izveštaja koje je izdavalac u obavezi da objavi u skladu sa odredbama čl. 50, 52. i 53. ovog zakona.

Izdavalac može dati pisanu saglasnost licu koje obavlja dužnost rukovodioca kod izdavaoca da trguje za sopstveni račun ili za račun trećeg lica tokom perioda zabrane trgovanja ako postoje vanredne okolnosti koje zahtevaju hitnu prodaju akcija ili zbog značaja predmetnog trgovanja za transakcije u vezi sa programom otkupa akcija od strane zaposlenih i u sličnim slučajevima.

Komisija bliže propisuje okolnosti u kojima izdavalac može odobriti trgovanje tokom perioda zabrane trgovanja, uključujući okolnosti koje bi se smatrale vanrednim i vrste transakcija koje bi opravdale odobrenje za trgovanje.

Istraživanja tržišta

Član 84b

Istraživanje tržišta obuhvata saopštavanje informacija jednom ili više potencijalnih investitora pre transakcije, kako bi se procenio interes potencijalnih investitora za moguću transakciju i njene uslove, kao što je potencijalni obim ili cena, od strane:

- 1) izdavaoca;

2) prodavca finansijskog instrumenta na sekundarnom tržištu u tolikoj količini ili vrednosti da se transakcija razlikuje od redovnog trgovanja i uključuje način prodaje koji se zasniva na prethodnoj proceni interesa od strane potencijalnog investitora;

3) trećeg lica koje deluje u ime ili za račun lica iz tač. 1) i 2) ovog stava.

Istraživanje tržišta takođe predstavlja i objavljivanje insajderskih informacija licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti od strane lica koja nameravaju da daju ponudu za preuzimanje akcija ili sprovedu spajanje društava, ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

1) da su informacije potrebne kako bi omogućile licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti da odluče o tome jesu li spremna da ponude svoje hartije od vrednosti na prodaju;

2) da je za odluku o ponudi za preuzimanje ili spajanje društava u razumnoj meri potrebna namera lica da prodaju svoje hartije od vrednosti.

Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje pre sprovođenja istraživanja tržišta posebno uzima u obzir hoće li istraživanje tržišta uključiti objavljivanje insajderskih informacija, i o tome sastavlja i ažurira pisanu evidenciju koju na zahtev dostavlja Komisiji.

Ova obaveza primenjuje se na svako objavljivanje informacija neprekidno tokom istraživanja tržišta.

Objavljivanje insajderskih informacija kod istraživanja tržišta ne predstavlja zloupotrebu tržišta, ukoliko učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje insajderskih informacija pre objavljivanja:

1) pribavi pristanak lica koje je učestvovalo u istraživanju tržišta za primanje insajderskih informacija;

2) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da upotrebi te informacije, ili pokuša da ih upotrebi, tako da stekne ili otuđi finansijski instrument na koji se te informacije odnose, za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, posredno ili neposredno;

3) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da mu je zabranjeno da te informacije upotrebi, ili pokuša da ih upotrebi tako da povuče ili izmeni nalog koji je već ispostavljen i u vezi je sa finansijskim instrumentom na koji se te informacije odnose;

4) obavesti lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta da je dužno da čuva dobijene informacije kao poverljive.

Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje informacija sastavlja i vodi evidenciju svih informacija koje su date licima koja su učestvovala u istraživanju tržišta, identitet potencijalnih investitora kojima su informacije objavljene, kao i pravnih i fizičkih lica koja deluju u ime potencijalnih investitora i datum i vreme svakog objavljivanja.

Kada informacije objavljene tokom istraživanja tržišta prestanu da budu insajderske informacije u skladu sa procenom učesnika na tržištu koji vrši objavljivanje, taj učesnik što je pre moguće o tome obaveštava lica iz stava 6. ovog člana, a evidenciju o tome dostavlja Komisiji.

Nezavisno od odredaba ovog člana, lice koje je učestvovalo u istraživanju tržišta samo procenjuje da li poseduje insajderske informacije, kao i kada prestaje da ih poseduje.

Učesnik na tržištu koji vrši objavljivanje čuva evidenciju iz ovog člana u periodu od najmanje pet godina.

Bliže uslove i način istraživanja tržišta i vođenja evidencija u smislu ovog člana, propisuje Komisija.”

Član 9.

U članu 85. stav 1. tačka 1) podtač. (1) i (2) posle reči: „finansijskih instrumenata” dodaju se reči: „ili povezanog spot ugovora za robu”.

U tački 3) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 4), koja glasi:

„4) prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili trebalo da zna da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti.”

U stavu 3. tačka 2) reči: „pred zatvaranje trgovanja radi dovođenja investitora u zabludu” zamenjuju se rečima: „na početku ili pred kraj trgovačkog dana, koja ima ili bi mogla imati obmanjujući uticaj na investitore koji donose odluke na osnovu objavljenih cena, uključujući početne ili cene na zatvaranju”.

Član 10.

U članu 93. dodaje se stav 10, koji glasi:

„Komisija može da zahteva od sudije za prethodni postupak da donese nalog da se Komisiji obezbedi dostavljanje postojećih zapisa telefonskih poziva, razmene podataka koje poseduju investiciona društva, kreditne institucije i druga lica nad kojima Komisija vrši nadzor i za koja postoje osnovi sumnje da su izvršila povrede odredaba ovog zakona o zabrani zloupotrebe na tržištu.”

Član 11.

U članu 94. stav 4. menja se i glasi:

„Komisija informiše javnost o izrečenim nadzornim merama u vezi sa kršenjem odredaba poglavlja VI – ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU ovog zakona, odmah nakon obaveštenja lica na koju se odluka o izricanju mere odnosi.”

Dodaju se st. 5. i 6, koji glase:

„Komisija objavljuje podatke o vrsti i prirodi povreda odredaba ovog zakona, a bliže uslove u vezi sa objavljivanjem tih podataka Komisija propisuje podzakonskim aktom.

Odluke objavljene u skladu sa ovim članom biće dostupne javnosti na internet stranici Komisije najmanje pet godina od dana njihovog objavljivanja.”

Član 12.

U članu 122. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se na izdavaoce iz člana 2. stav 1. tačka 38) podtačka (3) ovog zakona, a čije se dužničke hartije od vrednosti isključuju sa regulisanog tržišta, odnosno MTP u skladu sa aktima organizatora tržišta.”

Član 13.

U članu 275. posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Ukoliko je subjekt nadzora fizičko lice koje je izvršilo povredu odredaba poglavlja VI – ZLOUPOTREBE NA TRŽIŠTU, Komisija će prilikom odmeravanja novčane kazne iz stava 4. ovog člana uzeti u obzir i vrednost obavljene transakcije, vrednost pribavljene imovinske koristi, vrednost izmakle koristi ili izbegnutog gubitka nastalog usled utvrđenih povreda, s tim da maksimalni iznos novčane kazne ne može biti veći od koristi pribavljene zloupotrebom na tržištu.”

Dosadašnji st. 5 - 11. postaju st. 6 - 12.

Član 14.

U članu 281. stav 2. reči: „od jedne do osam godina i novčanom kaznom” zamenjuju se rečima: „od tri do osam godina”.

Dodaje se stav 3, koji glasi:

„Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.”

Član 15.

U članu 282. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Za pokušaj dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.”

Član 16.

U članu 284. stav 1. dodaje se tačka 15), koja glasi:

„15) ne obaveštava u vezi sa insajderskom informacijom, odnosno suprotno odredbama čl. 79, 80, 81, 82. i 83. ovog zakona.”

Član 17.

U članu 290. stav 1. tačka 10) briše se.

Član 18.

Posle člana 290. dodaje se član 290a, koji glasi:

„Član 290a

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj lice iz člana 84. st. 1. i 2. ovog zakona ako ne obaveštava na način predviđen odredbama člana 84. ovog zakona.”

Član 19.

Postupci koji su započeti pred Komisijom za hartije od vrednosti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, br. 31/11 i 112/15).

Član 20.

Komisija za hartije od vrednosti je dužna da uskladi svoje akte sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.